

جنبه‌های حقوقی بازار فارکس و بازار سهام و معاملات آنها

مجتبی جلیل^۱، مرتضی صادقی ده صحرای^{۲*}

^۱گروه حقوق، واحد بروجن، دانشگاه آزاد اسلامی، بروجن، ایران

^۲عضو هیئت علمی، گروه حقوق، واحد شهرکرد، دانشگاه آزاد اسلامی، شهرکرد، ایران

چکیده

با توجه به اینکه امروزه در عصر ارتباطات هستیم، مردم جهت پیشبرد سریع‌تر کارهای روزمره خود از جمله کسب درآمد سعی می‌کنند کوتاه‌ترین و مفیدترین راه ممکن برای رسیدن به مقصود را انتخاب کنند. بورس به علت اینکه زیر نظر بانک مرکزی است یک مکان امن برای سرمایه‌گذاری می‌باشد منتها به دلیل محدودیت‌هایی که این بازار دارد قادر به رفع نیازهای سرمایه‌گذاران نمی‌باشد. در نتیجه با داغ شدن سرمایه‌گذاری در بازار فارکس به دلیل برتری‌هایی که این بازار نسبت به بازار بورس داشت سرمایه‌گذاران جذب این بازار شدند که آن هم امروزه در ایران بنابر مسائلی غیر قانونی شده است؛ که از مهمترین دلایل آن ریسک بسیار بالا و خارج شدن ارز از سیستم بانکی و همچنین عدم مشروعیت آن بود. هر چند فارکس بر اساس قانون و شرع منع شده است اما وجود چنین فعالیت‌هایی ایجاد کرده که به بررسی جنبه‌های حقوقی آن بپردازیم و بررسی کنیم که علی‌رغم اینکه فارکس تحت عنوان بیع شناخته می‌شود اما بیع نیست و شبیه عقد معاوضه می‌باشد ولی بنا بر دلایل و ایراداتی از شمول این عقد نیز خارج است و بهتر این است که آن را در قالب عقود نامعین بگنجانیم.

واژه‌های کلیدی: حقوق، فارکس، بازار، سهام، عقد

۱- مقدمه

با توجه به اهمیت اقتصاد و تجارت در جوامع امروزی در این مقاله سعی داریم ساختار بازار فارکس را از لحاظ حقوقی مورد بررسی قرار دهیم و نحوه انجام معامله و روش‌ها و اوصاف معامله کردن در این بازار را به طور مبسوط توضیح دهیم. همچنین بررسی می‌شود که بازار فارکس به کدام نهاد حقوقی شباهت دارد که باعث موجه شدن چهره بازار فارکس در میان فعالان این بازار شده است. سرمایه‌گذاران در این بازار می‌توانند با بهره‌گیری از وام‌های از پیش تعیین شده تا صد برابر موجودی خود جهت معامله گری و سرمایه‌گذاری در این بازار اعتبار بگیرند. لذا می‌توانند با سرمایه‌های کوچک به انجام معاملات بزرگ اقدام نمایند. فارکس خرید یک ارز و فروش ارز دیگر در یک بازار *over the Counter* می‌باشد که ارزها به صورت جفتی معامله می‌شوند مانند EUR/USD. حجم عظیمی از این معاملات ارزی به جای نقل و انتقال واقعی ارز از طریق بدهکار و بستانکار کردن حساب‌های بانکی انجام می‌شوند با توجه به اینکه تمام ملل به سوی جهانی سازی اقتصاد پیش می‌روند و تمام فعالیت‌های اقتصادی نهایتاً باید به پول برگردانده شوند فعالیت این بازار ادامه خواهد یافت و هرگز متوقف نمی‌شود (عباسی، ۱۳۸۴).

۲- کلیات و تعاریف

-فارکس

کلمه فارکس به معنای مبادلات و داد و ستد خارجی است. فارکس علاوه بر این نام با نام‌های دیگری همچون *retail forex* یا *spot fx* یا *spot* نیز شناخته می‌شود (نظری‌نژاد، ۱۳۸۶: ۱۸). نظر به اینکه فعالیت اولیه این بازار منحصر به تبادل ارزهای خارجی (ارز کشورهای مختلف) بود بدین صورت نامگذاری شد اما با گسترش و پیشرفت بازار عناصر دیگری به موضوع مبادلات این بازار افزوده شد. ساده‌ترین تعریف برای این سیستم «تبدیل یک ارز به ارز دیگر است» که حجمی از این تبادلات به منظور خرید و فروش کالا یا خدمات شرکت‌ها یا دولت‌ها، هزینه‌های سفر و خرید جهانگردان یا سرمایه‌گذاری اشخاص یا بنگاه‌ها در کشور مورد استفاده ارز قرار می‌گیرد. البته بیشترین حجم تبادلات ارزی با هدف کسب سود از تفاضل قیمت خرید و فروش انجام می‌گیرد.

- بازار

در بیانی جامع بازار به شبکه‌ای از روابط فی مابین مبادله‌کنندگان و یا تمرکز سازمان یافته عرضه و تقاضای کالاها و خدمات معین گفته می‌شود. منظور از تمرکز سازمان یافته، اجتماع خریداران و فروشندگان در یک مرکز و محل معین نبوده بلکه ایجاد رابطه بین آنها به وسایل مختلف مدنظر می‌باشد (ریاضی، بی تا: ۳۴).

- بازار سهام

نهادی است که در آن سهام و برگه‌های سهم معامله می‌شوند. رایج‌ترین مکان برای معامله سهام بازار مبادلات سهام است این مکان از لحاظ فیزیکی جایی است که سهامداران گرد هم جمع می‌شوند از جمله بازارهای سهام می‌توان به بورس توکیو، لندن و نیویورک اشاره کرد.

-سرمایه‌گذاری

سرمایه‌گذاری عبارت است از هرگونه فدا کردن ارزشی در حال حاضر به امید به دست آوردن ارزشی در زمان آینده. به عبارتی سرمایه‌گذاری در حال حاضر ارزشی را فدا می‌کند تا در قبال آن در آینده ارزش خاصی که مورد نظرش است بدست آورد مثل پرداخت وجهی بابت خرید سهام به امید بدست آوردن سودهای مشخص در آینده.

۳- شرایط و آثار معاملات فارکس

بر اساس ماده ۳۳۸ قانون مدنی بیع عبارت است از تملیک عین به عوض معلوم. این تعریف با اندکی تفاوت در تعبیر از تعریف فقهای امامیه از بیع اتخاذ گردیده است. مرحوم دکتر امامی می‌فرمایند: بیع عبارت از عقدی است که به وسیله آن یکی از

طرفین که بایع نامیده می‌شود عین مالی را در مقابل مال دیگری به طرف خود که مشتری نامیده می‌شود به قصد بیع تملیک می‌کند (امامی، ۱۳۵۳: ۴۱۶). خرید و فروش ارز به نوعی بیع محسوب می‌شود اما باید دید آیا آثار و شرایط بیع واقع شدن را دارد یا خیر که در این قسمت مورد بررسی قرار می‌گیرد.

بر اساس ماده ۱۹۰ قانون مدنی برای صحت هر معامله شرایط ذیل اساسی است:

۱- قصد طرفین و رضای آنها

۲- اهلیت طرفین

۳- معین بودن موضوع مورد معامله

۴- مشروعیت جهت معامله

۱- قصد طرفین و رضای آنها

انجام دادن کار ارادی مستلزم آن است که شخص در آغاز آن را تصور کند سپس درباره سود و زیان کار به اندیشه بپردازد تا از میان دواعی گوناگون یکی را به طور قاطع برگزیند و مشتاق به انجام آن شود این شوق که اراده نامیده می‌شود، به خواستن یا طلب منتهی می‌شود. ورود به معاملات فارکس تابع تشریفات خاص می‌باشد وقتی که شخص با کارگزار فارکس ارتباط برقرار کرده و درخواست افتتاح حساب می‌نماید بدین معنی است که با آگاهی از شرایط معامله و علم کافی اقدام به این کار نموده و منتظر فرصت مناسبی است که با توجه به شرایط و تحلیل اقتصادی وارد بازار شده و اقدام به انجام معامله نماید لذا انجام معامله در این بازار که با انجام تشریفات خاص صورت می‌گیرد بیانگر قصد شخص به انجام معامله است.

۲- اهلیت طرفین

در هر یک از نظام‌های حقوقی، قانونگذار سنی را به عنوان سن قانونی معرفی نموده که رسیدن به آن سن اماره اهلیت (اهلیت تصرف) در شخص محسوب می‌شود بدین معنی که اشخاص با رسیدن به سن قانونی اهل محسوب می‌شوند مگر اینکه خلاف آن ثابت شود. در بسیاری از کشورها سن ۱۸ سالگی به عنوان سن قانونی معتبر می‌باشد و به دلیل پیروی اکثریت نظام‌های حقوقی از این نظریه و بین المللی بودن بازار فارکس، سن معتبر برای ورود به این بازار نیز ۱۸ سالگی قرار داده شده است. کارگزار فارکس جهت افتتاح حساب معاملاتی هر شخص یک کپی از گذرنامه شخص از وی دریافت می‌کند از آنجا که گذرنامه یک سند هویتی معتبر می‌باشد نه تنها سن شخص از اطلاعات مندرج در آن احراز می‌شود به کارگزار این امکان را می‌دهد که به ثبت دقیق اطلاعات هویتی متقاضی بپردازد و مانع هرگونه سوء استفاده احتمالی از حساب فرد و درآمد وی گردد.

۳- معین بودن موضوع مورد معامله

معاوضه همان طور که از نام آن به ذهن متبادر می‌شود در زمره عقود معاوضی و از نظر اقتصادی جزء عقود مغایبه می‌باشد یعنی نه تنها متعاملین در نظر دارند در برابر مالی که از دارایی آنها خارج می‌شود مال دیگری به دست آورند بلکه برابری ارزش اقتصادی اموال مورد معامله نیز مورد توجه آنها قرار دارد. تعیین موضوع معامله که در قانون مدنی در زمره شرایط اساسی صحت معاملات قرار دارد از این جهت حائز اهمیت است که به انگیزه سودجویی افراد پاسخ می‌دهد و در صورت عدم تعیین معامله به دلیل غرری بودن باطل می‌باشد. در صفحه اطلاعات نرم افزار معاملاتی فارکس که هر کارگزار در اختیار معامله گران قرار می‌دهد موضوعات قابل معامله در بازار و همچنین نرخ لحظه‌ای آن قرارداد شده است در صفحه مربوط به معامله نیز شخص معامله گر موضوع معامله را از فهرستی که پیش روی او قرار داده شده است انتخاب نموده و وارد معامله می‌شود. ملاحظه می‌شود که تعیین موضوع معامله در این بازار به خوبی مدنظر قرار گرفته و شخص با علم و اطلاع کافی اقدام به انجام معامله می‌نماید.

۴- مشروعیت جهت معامله

جهت معامله دلایلی است که هر یک از دو طرف را به انجام دادن معامله برانگیخته است (کاتوزیان، ۱۳۸۳: ۱۳۷). برای مثال جهت خرید خانه ممکن است سکونت، اجاره دادن، فروش مجدد یا بخشیدن باشد ماده ۲۱۷ قانون مدنی مقرر نموده: «در معامله لازم نیست که جهت آن تصریح شود ولی اگر تصریح شده باشد باید مشروع باشد والا معامله باطل است» قانون مدنی از

آن جهت مشروعیت جهت عنوان شده در ضمن انعقاد عقد را ملاک قرار داده که نیت‌های پنهانی نتواند به درستی عقد خللی وارد آورد و سرنوشت عقد متزلزل نباشد. از سوی دیگر عقد رابطه‌ای دو طرفی و محصول اراده مشترک است پس مواردی که در این اراده مشترک نقش داشته می‌تواند در سرنوشت آن تأثیرگذار باشد.

طبیعت معاملات فارکس به گونه‌ای است که طرفین معامله هیچ گاه رو در روی یکدیگر قرار نمی‌گیرند. معاملات به صورت غیابی و قرارداد الحاقی است که از طرف بانک‌های عامل عرضه می‌شود و معامله‌گران به آن می‌پیوندند لذا با توجه به شرایط حاکم بر معامله امکان ورود انگیزه‌های فردی (اعم از مشروع یا نامشروع) به این قصد مشترک موجود نبوده و خللی از این جهت به معامله وارد نمی‌آید.

۵- مشروعیت معاملات فارکس

پس از بحث در خصوص شرایط اساسی صحت معامله نکته دیگر که بسیار حائز اهمیت می‌باشد مشروعیت معاملات است آیا معاملات فارکس از دیدگاه شرع مقدس اسلام مجاز بوده یا خیر؟ موضوع معاملات در بازار بین‌المللی فارکس، کالا و ارز می‌باشد. معامله کالا از آنجا که اولاً موضوع بسیاری از عقود معین مصرح در قانون قرار می‌گیرد ثانیاً به حکم ماده ۱۰ قانون مدنی و احترام به اصل آزادی قراردادها، قراردادهای خصوصی نسبت به کسانی که آن را منعقد نموده‌اند در صورتی که مخالف صریح قانون نباشد نافذ است، خالی از اشکال می‌باشد هرچند که در قالب عقود شناخته شده نباشد و قانون آن را به رسمیت نشناسد.

۴- ماهیت حقوقی فارکس

جهت تعیین اوصاف معاوضه می‌بایست به تعریف قانون مدنی از معاوضه توجه نمود. ماده ۴۶۴ قانون مدنی در تعریف معاوضه مقرر می‌دارد: «معاوضه عقدی است که به موجب آن یکی از طرفین مالی می‌دهد به عوض مال دیگری که از طرف دیگر اخذ می‌کند بدون ملاحظه اینکه یکی از عوضین مبیع و دیگری ثمن باشد»
باتوجه به ماده فوق‌الذکر اوصاف معاوضه عبارت است از:

۱- معاوضه از عقود معوض است زیرا در آن دو موضوع متقابل وجود دارد که با هم مبادله می‌شود و هر یک عوض دیگری قرار می‌گیرد.

۲- معاوضه از عقود لازم است چرا که اصل در قراردادها لزوم است مگر اینکه جواز آن تصریح گردد.

۳- معاوضه از عقود تملیکی است چرا که هر یک از طرفین در برابر از دست دادن مال خود مالک مالی می‌شود که از طرف مقابل اخذ نموده است. نکته مهم در خصوص تملیکی بودن معاوضه این است که تملیکی بودن عقد در صورتی است که موضوع مبادله عین یا منفعت معین باشد و در مواردی که موضوع عقد دین است در اثر توافق هیچ تملیکی انجام نمی‌شود و ایجاد حق عینی بر موضوع دین موکول به تعیین فرد آن از طرف مدیون است لذا عقد معاوضه ممکن است نسبت به یکی از طرفین عهده‌ای و نسبت به دیگری تملیکی باشد. بر اساس ماده ۴۶۵ قانون مدنی در معاوضه احکام خاصه بیع جاری نیست. احکام خاصه بیع عبارتند از: خیار مجلس، خیار حیوان، خیار تأخیر ثمن، حق شفعه و ...

قانون مدنی در مواد ۳۴۸ الی ۳۶۱ قانون مدنی به بیان اوصاف مبیع پرداخته است از بررسی مواد فوق‌الذکر این نتیجه حاصل می‌شود که اوصاف برشمرده شده مبیع ناظر به وصف معاوضی و مغاینه بودن عقد بیع می‌باشد فلذا می‌توان این اوصاف را در تمام عقود معاوضی و مغاینه معتبر دانست و دلیلی بر اختصاص آنها به عقد بیع وجود ندارد. اوصاف مغاینه و شرایط عوضین در عقد معاوضه جز در یک عنوان یعنی موضوع عقد با عقد بیع مشابه است. از بررسی‌های به عمل آمده این نتیجه حاصل می‌شود که قراردادهای منعقد در بازار فارکس از نظر اوصاف و شرایط عوضین با عقد معاوضه مطابقت داشته و می‌توان آن را از نظر حقوقی از مصادیق معاوضه به شمار آورد. معاملات فارکس اولاً با توجه به شرایط معامله ثانیاً مطابقت عنوانی این معامله با تعریف لغوی اصطلاحی معاوضه در سایر نظام‌های حقوقی و ثالثاً تطابق با شرایط معاوضه در حقوق ایران از نظر حقوقی عقد معاوضه می‌باشد. معاوضه یکی از عقود معین است که در قانون مدنی به آن اشاره شده است به طور کلی معاوضه تابع شرایط

کلی سایر قراردادهاست مفاد ماده ۱۹۰ قانون مدنی در آن لازم الرعایه می‌باشد در این عقد نیز طرفین باید اراده جدی و سالم داشته باشند؛ متعاملین باید اهلیت تملک و تصرف را دارا باشند وقوع قرارداد منوط به وجود موضوع معین است و تبانی برای رسیدن به هدف نامشروع را قانون بی اثر می‌داند. از طرفی در بازار فارکس معامله جدیدی صورت نمی‌گیرد بلکه همان عملیاتی که در گذشته در غالب بورس و صرافی انجام می‌شده و در سیستم حقوقی ما پذیرفته شده است اکنون تنها با شیوه‌ای جدید در بازار مجازی فارکس صورت می‌گیرد. بازار فارکس با توجه به مزیت‌هایی که نسبت به بازار سهام دارد اما اشکالاتی بر آن وارد می‌باشد که موجب ممنوعیت آن در ایران شده است. این بازار از جهاتی همچون صرافی است و مبادله کالا مطابق با بازار بورس است اما آنچه در صرافی مبادله می‌شود ارز با ارز به صورت فیزیکی است در صورتی که در بازار فارکس هیچ گونه تبادل فیزیکی ارزها صورت نمی‌گیرد در واقع در بازار فارکس، عین، پیش بینی نوسانات ارزها نسبت به هم می‌باشد. در فارکس تنها ارزش اموال و معادل پولی آن با ارز مبدأ (دلار) انتقال می‌یابد و شاید دلیل خوبی باشد برای اینکه معاوضه نیز تلقی نشود.

از بررسی نهادهای حقوقی مشابه فارکس این نتیجه حاصل می‌شود که در بازار فارکس معامله جدیدی صورت نمی‌گیرد بلکه همان عملیاتی که در گذشته در قالب بورس و صرافی انجام می‌شده و در سیستم حقوقی ما پذیرفته شده است اکنون تنها با شیوه‌ای جدید در بازار مجازی فارکس صورت می‌گیرد. مبادله کالا کاملاً مطابق با عملیات بورس و مبادله ارز مطابق با عملیات صرافی می‌باشد لذا تنها به موجب تغییر شیوه انجام عملیات نمی‌توان آن را نهاد حقوقی جدیدی شناخت.

نکته حائز اهمیت در این تحقیق بررسی جنبه‌های حقوقی این شیوه نوین از مبادلات کالا و ارز می‌باشد. اگرچه در اصطلاح عرف این مبادلات بیع نامیده می‌شوند چنانچه بیان شد علیرغم تطابق شیوه این معاملات با عقد بیع و وجود نظریات و راهکارهای نوین اساتید بزرگ فقه و حقوق در خصوص گسترش دامنه شمول عقد بیع از طریق گسترش مفاهیم تسلیم و قبض و همچنین به دلیل مواجهه با بن بست قانونی موجود در ماده ۳۳۸ قانون مدنی که تنها عین را موضوع عقد بیع می‌داند، نمی‌توان این قبیل معاملات را بیع نامید چراکه در این بازار عوضین معامله به طور فیزیکی موجود نبوده و معاملات به صورت اعتباری و در فضای مجازی انجام می‌شود. راه حل خروج از این بن بست تمسک به عقد معاوضه بود که علیرغم دارا بودن قابلیت‌های عقد بیع محدودیتی در خصوص موضوع معاملات در آن موجود نبوده و محمل قانونی مناسبی جهت معرفی شیوه نوین مبادلات کالا و ارز می‌باشد که آن هم با مشکل مواجه گردید. در این بازار قرارداد دیگری نیز به عنوان زمینه معاملات ضروری است و آن قرارداد با کارگزار می‌باشد کارگزار در حقیقت واسطه متعاملین می‌باشد و با ارائه نرم افزار و اطلاعات مربوط به بازار روند معامله را تسهیل می‌کند با توجه به مطابقت فعالیت کارگزار فارکس با مفاهیم لغوی و حقوقی دلال، این نتیجه حاصل می‌شود که کارگزار در حقیقت دلال است که عملیات وی در نظام حقوقی ما به رسمیت شناخته شده است.

در نهایت در بحث ماهیت فارکس به نتیجه‌ای واحد و کامل نخواهیم رسید و بهتر است آن را در قالب عقود نامعین گنجانند هر چند که در عمل با وجود تمام مزیت‌ها و تشابهی که بازار فارکس با سایر نهادهای حقوقی دارد اما با استناد به فتوای علما و قوانین مدون (ماده ۶۷ قانون تجارت/ بند یک ماده ۴۹ قانون بازار اوراق بهادار/ ماده ۳۳ قانون بازار اوراق بهادار) انجام معاملات در فارکس غیر قانونی شده است. البته خرید و فروش ارز توسط بانکها با اشکالی مواجه نیست چون بانک مرکزی بر آن نظارت دارد و آنچه که ایراد بر آن وارد است خرید و فروش ارز توسط اشخاص حقیقی است. طبق این قوانین از نظر پلیس فتا مشارکت کنندگان در بازار معاون جرم شناخته می‌شوند و بر اساس بند ۱ ماده ۴۹ برای آنها پرونده تشکیل خواهد شد و طبق ماده ۵۲ همان قانون (قانون بازار اوراق بهادار) اقدامات قانونی در خصوص آنها به عمل می‌آید و هر گونه تحصیل مال از این طریق نا مشروع و مجازات قانونی خاص خود را دارد.

با وجود این مسائل، بانک مرکزی راه حلی برای رفع مشکلات مردم در خصوص خرید و فروش ارز گذاشته است یعنی خرید و فروش به صورت تک نرخی از بانکها زیر نظر بانک مرکزی. از دیگر مزایای این سیاست جدید ایجاد یک بازار یک پارچه و تأمین همه نیازهای ارزی با یک نرخ واحد و همچنین جلوگیری از زیاده‌نمایی واردات (برای استفاده بیشتر ارز دولتی) و کم‌نمایی صادرات (برای انتقال بیشتر ارز به خارج از کشور) و تأمین نیازهای ارزی از محل سپرده‌های صاحبان ارز نزد بانکها به جهت جلوگیری از خروج ارز از سیستم بانکی می‌باشد.

۵- بحث و نتیجه گیری

بازار فارکس به دلیل برخی مزایای چشمگیری چون هزینه پایین، امکان معامله در بازار نزولی و صعودی احتمال کم تغییر قیمت و معامله به صورت ۲۴ ساعته و با اعتبار اهرمی بالاتر نسبت به بازده سهام که سود کمتری را نصیب معامله گران می‌کند یا ساعات کاری محدودی دارد یا حق کمیسیون می‌پردازد از اهمیت بیشتری برخوردار است در نهایت می‌توان اذعان نمود که ابعاد جهانی بازار فارکس، آن را در جایگاه بخصوصی قرار داده است و اصلی‌ترین وجه تمایز کننده این نوع بازار از بازار سهام می‌باشد.

بررسی جنبه‌های حقوقی فارکس این واقعیت را برای ما روشن خواهد کرد که اگر چه در اصطلاح عرف، این مبادلات بیع نامیده می‌شوند و علیرغم منطبق بودن شیوه این معاملات با عقد بیع و وجود نظریات و راهکارهای نوین اساتید بزرگ فقه و حقوق در خصوص گسترش دامنه شمول عقد بیع از طریق گسترش مفاهیم تسلیم و قبض و سایر مفاهیم مرتبط با عقد بیع نمی‌توان آن را بیع نامید و حتی با وجود شباهت‌های زیادی که با عقد معاوضه دارد نمی‌توان آن را معاوضه نامید. همچنین با توجه به مطابقت فعالیت کارگزار فارکس با مفاهیم لغوی و حقوقی دلال، تا حدودی این نتیجه حاصل می‌شود که کارگزار در حقیقت دلال است و عملیات دلال در نظام حقوقی ما به رسمیت شناخته شده است. وجود اختلاف نظرهای زیاد در این عرصه باعث شد که در بحث ماهیت فارکس به نتیجه‌ای واحد و کامل نرسیم و بهتر است آن را در قالب عقود نامعین گنجانند. در نهایت معاملات فارکس معاملات جدیدی نمی‌باشد بلکه تنها شیوه نوینی از مبادلات است و با توجه به عدم مغایرت معاملات بورس و صرافی که در حقیقت حالت اولیه مبادلات کالا وارز می‌باشد با موازین شرعی و قانونی منعی جهت انجام این معاملات متصور نیست.

منابع

۱. امامی، سید حسن. (۱۳۵۳). حقوق مدنی ج ۱ تهران انتشارات اسلامیة چاپ پنجم.
۲. ریاضی، حامد، ملکی، مصطفی. (۱۳۹۲). مبانی مدیریت سرمایه گذاری مالی، نشر سایه گستر. چاپ اول.
۳. عباسی، مهدی. (۱۳۸۴). گوشه‌هایی از امتیازات بازار فارکس.
۴. کاتوزیان، ناصر. (۱۳۸۳). حقوق مدنی معاملات معوض، عقود تملیکی، جلد اول، انتشارات شرکت سهامی انتشار.
۵. نظری نژاد، محمد، نظری نژاد، بهمن. (۱۳۸۶). مرجع کامل فارکس، جلد ۱، انتشارات ترانه.

Legal aspects of Forex and the stock market and their transactions

Mojtaba Jalil¹, Morteza Sadeghi Deh Dahraei^{2*}

1- Department of Law, Borujen Branch, Islamic Azad University, Borujen, Iran

2. Department of Law, Shahr-e-kord Branch, Islamic Azad University, Shahr-e-kord, Iran

Abstract

Today, in the age of communication, people are trying to make the shortest and most useful way possible to reach the goal in order to advance their daily tasks, such as income. Due to its central position, the stock exchange is a safe place to invest, but because of the limitations it has, it can not meet the needs of its investors. As a result of the heightened investment in the Forex market due to its superiority to the stock market, investors have been attracted to this market, which is now illegal in Iran due to unforeseen issues; one of the most important reasons is the high and high risk The currency was a banking system, as well as its lack of legitimacy. Although Forex is prohibited by law and Shari'a, the existence of such activities requires reviewing its legal aspects and considering that, despite the fact that Forex is known as repayable, it does not deal and is similar to a swap, but due to the reasons and There are also some problems with the inclusion of this marriage, and it is better to include it in the form of an indeterminate contract.

Keywords: rights, forex, market, stock, marriage
